

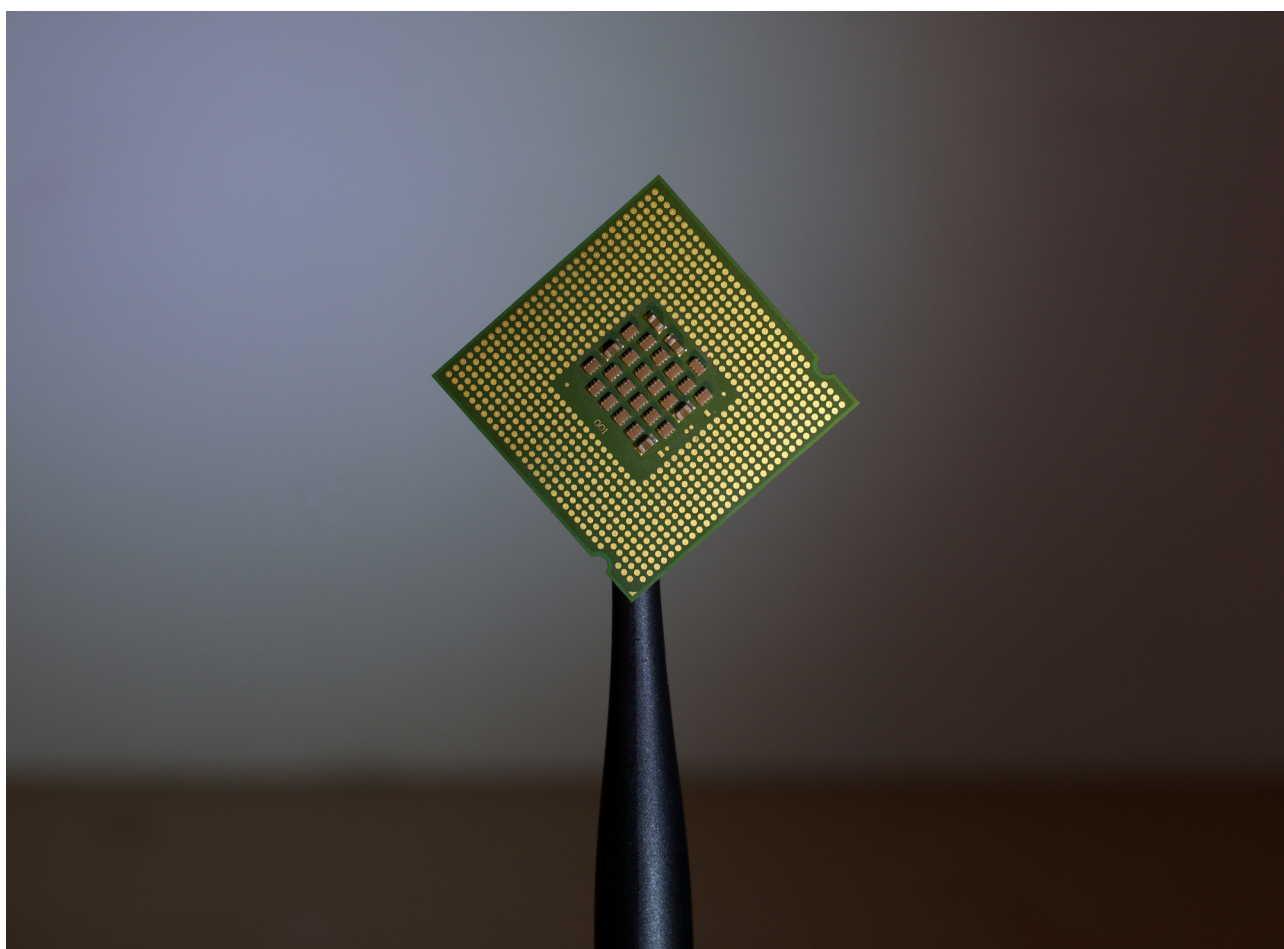
EUROPE DIRECT
Poprad

str. 2
NÁRODNÁ SPRÁVA
EUROBAROMETRA

str. 4
PRESEDNÍČKA KOMISIE
PODPORILA GLOBÁLNU
SPOLUPRÁCU V OBLASTI
STANOVOVANIA CIEN UHLÍKA

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | December 2023

KOMISIA OTVORILA SPOLOČNÝ PODNIK PRE ČIPY PODĽA EURÓPSKEHO AKTU O ČIPOCH

Komisia oficiálne otvorila dňa 01. decembra 2023 spoločný podnik pre čipy, ktorý posilní európsky ekosystém polovodičov a vedúce postavenie Európy v oblasti technológií. Preklenie priepasť medzi výskumom, inováciami a výrobou, a tým uľahčí komercializáciu inovačných myšlienok.

Spoločný podnik pre čipy zavedie okrem iného pilotné linky, na ktoré Komisia vyhlásila prvú výzvu s finančnými prostriedkami EÚ vo výške 1,67 miliardy eur. Očakáva sa, že táto suma bude doplnená finančnými prostriedkami členských štátov, ktoré dosiahnu 3,3 miliardy eur, a dodatočným financovaním zo súkromných zdrojov.

CELOEURÓPSKE VÝSLEDKY EUROBAROMETRA

Zo 100. štandardného prieskumu Eurobarometra vyplýva, že takmer deväť z desiatich respondentov (89 %) súhlasí s poskytovaním humanitárnej pomoci ľuďom postihnutým vojnou a viac ako osem z desiatich (84 %) respondentov súhlasí s prijímaním ľudí utekajúcich pred vojnou do EÚ. S poskytovaním finančnej podpory Ukrajine súhlasí 72 %. Rovnaký počet (72 %) podporuje hospodárske sankcie voči ruskej vláde, spoločnostiam a jednotlivcom. Približne šesť z desiatich respondentov (61 %) súhlasí s tým, aby EÚ udelila Ukrajine štatút kandidátskej krajiny a aby financovala nákup a dodávky vojenského vybavenia na Ukrajinu (60 %). Väčšina respondentov je spokojná s tým, ako EÚ zareagovala na ruskú inváziu na Ukrajinu (57 %). Spokojnosť s reakciou ich národných vlád vyjadrilo 54 % Európanov. Pokiaľ ide o vojenskú agresiu Ruska voči Ukrajine, viac ako osem z desiatich respondentov súhlasí s tým, že EÚ by mala masívne investovať do obnoviteľných zdrojov energie (83 %) a čo najskôr znížiť svoju závislosť od ruských zdrojov energie (81 %) hospodárstve.

NÁRODNÁ SPRÁVA EUROBAROMETRA

Vnímanie aktuálnej situácie na Slovensku

Obyvatelia Slovenska vnímajú aktuálnu situáciu v krajine negatívne. V čase prieskumu hodnotilo situáciu na Slovensku ako zlú (64 %) takmer dvakrát viac obyvateľov ako dobrú (34 %).

Negatívne vnímanie situácie sa od posledného prieskumu EB99 však znížilo (-10 percentuálnych bodov od jari 2023).

Aktuálne problémy Slovenska

Inflácia má síce od marca 2023 postupne klesajúcu tendenciu, ale napriek tomu obyvatelia Slovenska vnímajú ako najzásadnejší problém, ktorému musí krajina v súčasnosti čeliť rastúce ceny, in-

fláciu a náklady na život. Za jeden z dvoch hlavných problémov ho vybrala takmer polovica (46 %) obyvateľov krajiny.

Na druhom mieste skončila ekonomická situácia na Slovensku, ktorú vybralo 26 % obyvateľov.

Spokojnosť s fungovaním demokracie na Slovensku

Väčšina obyvateľov je nespokojná s tým, ako funguje demokracia na Slovensku (59 %). Miera nespokojnosti s fungovaním demokracie v krajine sa však od posledného prieskumu EB99 mierne znížila (-5 percentuálnych bodov od jari 2023).

Celkový sentiment voči EÚ

Celkový sentiment občanov Slovenska voči EÚ sa mierne zlepšil. Približne dve pätiny (41 %) obyvateľov Slovenska vníma EÚ pozitívne (+5 percentuálnych bodov oproti jari 2023/EB99).

Aktuálne problémy EÚ

Najzávažnejšie problémy, ktorým dnes čelí EÚ majú podľa obyvateľov Slovenska exogénny charakter, čiže ich pôvod je primárne mimo krajín EÚ. Ako najzásadnejší problém, ktorému dnes čelí EÚ, vnímajú obyvatelia Slovenska vojnu na Ukrajine (36 %). V poradí druhý najčastejšie uvádzaný problém je existujú-

ca medzinárodná situácia (28 %) a tretím je prisťahovalectvo (27 %).

Čo znamená EÚ pre obyvateľov Slovenska

Európska únia pre obyvateľov Slovenska reprezentuje predovšetkým slobodu cestovať, študovať a pracovať kdekoľvek v EÚ. Túto odpoveď vybrali takmer dve tretiny (64 %) obyvateľov Slovenska.

Najpozitívnejší výsledok EÚ

Pre najväčšiu časť obyvateľov Slovenska (33 %) je najpozitívnejší výsledok EÚ voľný pohyb ľudí, tovaru a služieb v EÚ.

Na druhom mieste sa umiestnil mier medzi členskými štátmi EÚ, ktorý vybrala takmer štvrtina (23 %) obyvateľov.

Hodnoty, ktoré reprezentuje EÚ

Európska únia podľa obyvateľov Slovenska reprezentuje predovšetkým hodnotu mieru. Uvedli to dve pätiny (41 %) obyvateľov.

Druhou a treťou najčastejšou hodnotou, s ktorými si obyvatelia Slovenska spájajú EÚ, sú ľudské práva (26 %) a demokracia (26 %).

Budúcnosť Slovenska v EÚ

Na otázku, či by Slovensko dokázalo lepšie čeliť budúcnosti, ak by bolo mimo EÚ, odpovedala kladne približne pätina (22 %) obyvateľov krajiny (-3 percentuálne body oproti jari 2023/EB99).

Naopak, s budúcnosťou Slovenska mimo EÚ nesúhlasilo 7 z 10 opýtaných (69 %, +4 percentuálne body oproti jari 2023).

Dôvera v národné inštitúcie

Slovensko má po parlamentných voľbách z konca septembra 2023 novozloženú NR SR. V aktuálnom prieskume jej dôveru vyjadrila viac ako tretina (36 %) oslovených (+19 percentuálnych bodov v porovnaní s jarom 2023/EB99).

Podobne má Slovensko po par-

lamentných voľbách aj novú vládu. Vývoj dôvery vo Vládu SR kopíruje vývoj dôvery občanov v parlament. Nová vláda R. Fica má dôveru 37 % obyvateľov krajiny (+18 percentuálnych bodov oproti jari 2023/EB99).

Dôvera v inštitúcie EÚ

Aj dôvera v EÚ zaznamenala v aktuálnom prieskume nárast (+4 percentuálne body v porovnaní s jarom 2023/EB99). Aktuálne EÚ na Slovensku dôveruje 48 % jej obyvateľov.

Európskemu parlamentu dôveruje 51 % opýtaných občanov Slovenska (+12 percentuálnych bodov v porovnaní s jarom 2023/EB99) a dôvera voči Európskej komisii je na úrovni 42 % (+4 percentuálne body v porovnaní s jarom 2023/EB99).

Spokojnosť s reakciou EÚ a Vlády SR na ruskú inváziu na Ukrajinu

Celkovo 51 % obyvateľov Slovenska vyjadrilo spokojnosť s tým, ako EÚ zareagovala na ruskú inváziu na Ukrajinu, čo je mierne viac ako tomu bolo na jar 2023 (+4 percentuálne body oproti EB99).

Spokojnosť s reakciou slovenskej vlády na ruskú inváziu na Ukrajinu vyjadrila takmer polovica (48 %) obyvateľov Slovenska (+8 percentuálnych bodov oproti jari 2023).

Súhlas s tým, že EÚ financuje nákup a dodávky vojenského vybavenia na Ukrajinu

Celkovo 34 % obyvateľov Slovenska súhlasí s tým, že EÚ financuje a dodáva vojenské vybavenie na Ukrajinu, čo je menej ako tomu bolo na jar 2023 (-3 percentuálne body oproti EB99). Nesúhlas vyjadrilo celkovo 60 % obyvateľov Slovenska (+3 percentuálne body oproti EB99).

Informovanosť o európskych záležitostiach

Väčšina obyvateľov Slovenska si myslí, že obyvatelia našej krajiny nie sú dobre informovaní o európskych záležitostiach. Myslí si to 55 % obyvateľov Slovenska. Opačný názor, teda že obyvatelia na Slovensku sú dobre informovaní o európskych záležitostiach, zastáva 41 % opýtaných.

Obyvatelia Slovenska najčastejšie využívajú pri hľadaní informácií o Európskej únii, jej politike, o jej inštitúciách na jednej strane tradičné médiá ako televíziu, rozhlas a písaný text (49 %) a na druhej strane rozhovory s príbuznými, priateľmi, kolegami (42 %).

EÚ NA KONFERENCII COP28 OZNÁMILA FINANČNÚ PODPORU 175 MILIÓNOV EUR NA ZNÍŽENIE EMISÍ METÁNU

Látky, medzi ktoré patrí metán, oxid dusný, neúplne fluórované uhľovodíky a troposférický ozón, sú zodpovedné za viac než polovicu súčasného otepľovania. V rámci globálneho záväzku o metáne, ktorý iniciovali EÚ a USA, teraz viac než 150 krajín napĺňa spoločný cieľ znížiť do roku 2030 celosvetové antropogénne emisie metánu aspoň o 30 % v porovnaní s úrovňami z roku 2020. Táto globálna iniciatíva pomôže udržať v dosahu cieľ Parížskej dohody obmedziť otepľovanie na 1,5 °C. Predsedníčka von der Leyenová vo svojom vyhlásení predstavila vôbec prvý právny predpis EÚ na

obmedzenie emisií metánu v odvetví energetiky, ktorý obsahuje normy na úrovni svetovej špičky, ktoré slúžia na meranie, detekciu a zastavenie emisií v EÚ a na celom svete. EÚ a jej členské štáty na samite oznámili 175 miliónov eur na podporu finančnej kampane Methane Finance Sprint, aby sa znižovanie emisií metánu urýchlilo. Tieto finančné prostriedky pomôžu povzbudiť úsilie verejnej správy, priemyslu a filantropov o zníženie emisií metánu v celom energetickom odvetví, a to aj pomocou nových satelitov, ktoré umožnia revolučné využitie údajov o metáne.

PREDSEDNÍČKA KOMISIE PODPORILA GLOBÁLNU SPOLUPRÁCU V OBLASTI STANOVOVANIA CIEN UHLÍKA

Predsedníčka Komisie Ursula von der Leyenová na konferencii COP28 usporiadala podujatie na vysokej úrovni zamerané na podporu rozvoja stanovovania cien uhlíka a trhov s uhlíkom ako účinných nástrojov na dosahovanie cieľov Parížskej dohody. Nadväzuje na výzvu na prijatie opatrení na zosúladenie trhov s uhlíkom s Parížskou dohodou, ktorú Európska komisia, Španielsko a Francúzsko zverejnili v júni 2023. Komisia bude naďalej poskytovať technickú podporu krajinám, ktoré chcú zaviesť režimy

stanovovania cien uhlíka do svojich vnútroštátnych právnych predpisov, a pomáhať im vytvárať spoľahlivé prístupy k medzinárodným trhom s uhlíkom, ktoré sú v súlade s ich dlhodobými klimatickými a rozvojovými stratégiami. Po tomto podujatí by konferencia COP28 mala zohrávať dôležitú úlohu pri stanovovaní referenčnej hodnoty pre medzinárodné a dobrovoľné trhy s uhlíkom, ktorá by zabezpečila ich pridanú hodnotu a spoľahlivosť a zároveň podporovala spravodlivé rozdelenie prínosov medzi účastníkmi.

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.

Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.

Texty článkov: Európska únia, EURACTIV. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.

Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.

© EDIC Poprad, EÚ, 2023

Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.

Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.